

Folkethinget; men jeg har det Haab, at der vil være saamegen Folkelighed i Landsthinget, at det vil sætte den Bevilling igjennem, som venstre Side i Folkethinget ikke vil indrømme.

Fjord: Det var jo meget varmt, hvad vi her sit, og jeg billiger den Barme, hvormed det ærede Medlem udtalte sig for sin Skole i Thisted. Jeg vilde finde det rigtigt, om man fra alle Sider her i Salen vilde udtale sig saa varmt for Realskoler, hvor disse oprettes, for at Staten eller andre Instituters Midler skulle støtte saadanne Skoler, hvor uformuende Børn kunne faae en videregaaende Undervisning. Det, hvorfor jeg egentlig begjærede Ordet, var for at yde Finantsudvalget min Anerkjendelse for den Beredvillighed, hvormed det har indkommet Inddragendet fra Sogneraadet for Nordby paa Fang om Tilskud til Realskolen der; men idet jeg udtaler denne min Anerkjendelse, kan jeg ikke lade end beklage de haarde Betingelser, hvormed Finantsudvalget har ledsaget sit Forslag, nemlig at der for det hele forsgede Tilskud — det er ikke saa stort, kun 600 Kr. — skal oprettes. Tripladser paa Skolen, som om der ikke allerede var oprettet en stor Del Tripladser; men nu vil man have 12 nye Tripladser til. Det vil let foraarsage, at det nu, uagtet Nordby Kommune allerede er nødt til at oprette to nye Lærerplasser ved sin Skole, inden ganske kort Tid vil blive nødvendigt atter at oprette flere Lærerplasser, hvad derimod kunde have været undgaaet, naar man ikke havde stillet det saa haarde Betingelser. Det forekommer mig, at disse Betingelser ere saa meget mere ugrundede, som det er almindelig anerkjendt, ogsaa af den ærede Ordsfører, at Skolens Ordning i Nordby paa Fang er i ubmærket Tilstand, jeg tør nok sige i saa god en Tilstand, at der i alt Fald ikke findes ret mange, maaske ikke en eneste Landsbykommune, hvor Skoleordningen er i en saa fortrinlig Tilstand som der. Det synes mig burde tale for, at Udvalget saameget lettere kunde have overladt til Kommunen selv at tage Bestemmelse om, hvormange Tripladser den vil oprette ved Skolen, og det forekommer mig, at Udvalget ikke burde have stillet en saa haard Betingelse, at der for det hele Tilskud skal oprettes Tripladser. Idet jeg slutter, skal jeg udtale det Haab, at Folkethinget vil følge Udvalget i dets Endstilling, og jeg skal ligeledes udtale det Haab, at ialtsaldet Flertal i Thinget — jeg vil ikke sige Folkethingets Flertal — vil stemme for Tilskudet til samtlige Realskoler.

Ansvar: Jeg skal takke det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) for det veltalende Forsvar, han førte for Mindretallets Stilling i de parlamentariske Forsamlinger. Han saavel som Mange af den Side, han hører til, komme jevnlig tilbage til tidligere Mindretallets

Stilling her i Salen og udtale deres Beklagelse over, at de daaværende Regjeringer tog saa lidt Hensyn til dem. Nu er det heldigere, vi have en Regjering, som i den Henseende er bedre, idet den jevnlig hører Vedbreddelser over, at den tager for meget Hensyn til Mindretallet. Den kan maaske have en Forudfølelse af den Mulighed, at det Mindretal, der nu er tilstede, ogsaa en Gang kan gjøre den samme Konst som det tidligere og igjen blive Flertal. Jeg bad om Ordet, da det ærede Medlem talte, fordi ogsaa en anden Ting, som han sagde, i høi Grad vandt Tilslutning hos mig. Han sagde nemlig, at da det gjaldt om under den Strid, der er med den nuværende Regjering, at fastholde sit Standpunkt, havde man indtaget det, at de separate Fonds skulle endnu bevares for de Formaal, som oprindeligt ere dem tillagte, og dem skulde de endnu hver for sig fyldestgjøre. Det skulde jo være en Argumentation for, at man ikke vilde give Universitetet noget Tilskud fra Kommunitetet, men saa vil jeg spørge, paa hvilken Maade man følger den Lære, som man selv opstiller. Ja, man følger den paa den Maade, at man ganske rolig af Sorø Akademi tager 66,000 Kr. til begavede, nei, om Forlæbelse, de skulle ikke være begavede, men fattige Højskoleelever, at man ganske rolig finder sig i, at Kultusministeren foreslaar af Kommunitetets Midler at give et Beløb af 20,000 Kroner til Understøttelse for Saadanne, som efter Kommunitetets Fundats ikke have Ret til dets Understøttelse (Th. Nielsen: Men efter dens Aand!) Men d'Err. holde sig jo til de givne Regler, og desuagtet negter man at benytte disse rige Midler til en Udvidelse af det Formaal, hvori de oprindeligt ere legerede. Det tror jeg er ikke ganske korrekt. Naar man virkelig vilde det, skulde man have ført sin egen Position fuldt ud i Livet og fulgt Ministeren i hans Forslag om Anvendelsen af disse Midler; saa havde man dog i alt Fald havt Noget at holde sig til, idet man havde sagt: Vi ville bevare Resten ogsaa for en fremtidig Anvendelse i den Retning, som Stiftelsens Fundats har anviist. Det samme ærede Medlem udtalte, at jo mere Demokratiet kom frem, jo mere det arbejdede sig frem og udviklede sig, desto ivrigere var det for at fremme saavel den høiere som den lavere Undervisning. Jeg kan ikke tro, at det ærede Medlem derved kan have tænkt paa Andet end Nordamerika, og dersom det er Tilfældet, vil jeg dog gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at Demokratiet i Nordamerika er meget forsigtigt med at forlange Tilskud til Undervisningsanstalterne af dem, han kaldte Arbejds Mænd. Det henlægger netop Staaendeiendomme dertil; det søger netop for, at Undervisningsanstalterne blive uafhængige af de værgende Stemninger, det søger for, at der er Midler tilstede, som ligge udenfor det daglige Behov, og som uden at komme ind under det daglige Kjøvel om, hvad